

GYÖNGYVIRÁGILLATÚ TAVASZ

A #maradjotthon idején a kert, a terasz, a balkon igazi menedék lett, kellemesebb ott az otthoni munkavégzés, könnyebben átvészeltethők az elzárt időszak okozta kényelmetlenségek. Az idei tavaszi kerti szezon bizonyára sokunknak emlékezetes marad, hiszen most nehezebb a készen kapható egyényári és balkonnövényekhez való hozzájutás is. A kert felöltöztetése kicsit más-

képp történhet, mint ahogy megszoktuk. Lehet, hogy most a kreativitásunkból fakadó ötletek sikerei okoznak majd nagyobb örömet.

A kert számtalan szaporítóanyagot kínál, elsősorban évelőfajokból, amit meggyökerestethetünk vagy áthelyezhetünk, de a virágágynakat a könnyebben beszerezhető virágmagokból saját nevelésű egyényári- és

évelőfajokkal is megtölthetjük. Így ugyan lassabban alakul ki, de legalább nem maradnak üresen a máskor gazdagon beültetett területek.

Előkerülhetnek az átteleltetett dézsás növények is, kiültethetjük őket a kert talajába, ahol az őszi behordásukig maradhatnak. A kert színes virágokkal a legmutatósabb, de zölden is szép.

Feladatlista

- Rendszeresen ellenőrizzük a növények vízellátottságát.
- Folytassuk a gyomirtást.
- Tartsuk szemmel a kártevőket.
- Vessünk gyorsan fejlődő egyényári növényeket, gyorsan érő balkonparadicsom-fajtákat.
- A kerti növényeinkről szedjük dugványokat gyökeresztetésre.
- Adjunk tápanyagot a növényeknek.
- Szedjük le az elnyílt virágokat a másodvirágzás elősegítésére.
- Ültessük ki a dáliagumókat.
- Öntözzük az újonnan telepített cserjéket.
- Gyűjtsük be szárításra a levendulát.
- Szedjük föl a tavasszal nyíló virágok hagymáit.

FÜSZERNÖVÉNYEK

Gyógy- és fűszernövénykertet is létrehozhatunk, ebben korlátlan a tervezési szabadságunk. Magjaik nemcsak a veteményesként használt kertrészletbe vethetők, fölnevelésükre használhatunk dobozokat, akasztós és dézsás edényeket, kosarakat, vályút, talicskát, hordókat. A lehetőségeink messze túlmutatnak a klasszikus gyógy- és fűszernövény-ágyásokon. Ha korlátozott a helyünk, akkor teraszokon, balkonokon függőleges kertek is kialakíthatók egymás fölött elhelyezett fali kaspókból, ládákból, de még raklapból is.

A veteményeskertben eldönthetjük például, hogy egy egységes nagy területet alakítunk ki, vagy különálló ágyakat hozunk létre és tartunk fenn. Az aromás növényekkel kombinált nagyobb méretű fűszerkertben apró virágokkal nyíló illatos szigeteket alakíthatunk ki, amivel nemcsak a friss fűszereinket tesszük lehetővé, de pihenőhellyel kiegészítve a nyugalom és a béke szigeteit is megteremtjük.

A magok elvetése után arra ügyeljünk, hogy az első levélké megjelenéséig a talajt soha ne hagyjuk kiszáradni. Nagymamáink a biztos kelés érdekében azt a módszert alkalmazták, hogy a magok alá papírt helyeztek, amit jól benedvesítettek, fölülről pedig fél-egy centiméter vastagon takarták földdel a magokat, és újra megöntözték.

Magról vethetők

- Petrezselyem, kapor, lestyán, tárkony, snidling – mindennapos konyhai használatra.
- Levendula, rozsmaring, kakukkfű, zsálya – a napos, száraz, szegény talajt kedvelik, mediterrán területekről származó fajok, ezért kevesebb vízzel is beérik.
- Menta, citromfű – terjedő tövű növények, ezekből néhány tő is elegendő, legjobban a félárnyékos helyeket kedvelik, ott idővel elszaporodnak.
- Bazsalikom – melegigényes faj, nagyméretű levelei sok vizet elpárologtatnak, rendszeres öntözést igényel a kertben és az edényekben.
- Medvehagyma – árnyékban érzi jól magát.

Öntözési tippek

1 Reggeli öntözésnél alacsony a párolgási veszteség, akkor a talaj felső rétege még nedves a harmattól, a kijuttatott öntözővíz jobban beszívárog, a nedvesség estig fölszárad, így megnehezíthetjük az esti órákban aktív csigák mozgását.

2 Ha az értékes víz közvetlenül a növény gyökérzónájába kerül, jobban hasznosul, nem nedvesíti be a leveleket, a gombás betegségek megjelenése ritkább.

3 A nedves leveleken a növények megbetegedését okozó gombák, baktériumok megtelepszenek, a lomb benedvesedésére a paradicsom különösen érzékeny.

4 Az esővíz a legolcsóbb öntözővíz. Ez a tiszta, lágy víz ásványi anyagokat is tartalmaz, nem hagy foltot a leveleken.

5 A tömörödött talaj egy idő után nem enged leszívárogni a vizet, az a felületen elpárolog, a megglazított talajban viszont a víz ottmarad, kapálással a nemkívánatos gyomok is eltávolíthatók.

6 Mulcozzunk, a talajra szórt mulcs megakadályozza a talajfelszín kiszáradását.

Amit ajánlunk

A fűszernövények a napi friss saláták, hétvégi ebédek frissen szedett ízesítői. A citromfű nem hiányozhat a gyümölcssalátákból, a petrezselyem gazdag C-vitaminban, a karakteres ízű zsályának többféle gyógyhatást tulajdonítanak, a lestyán és a tárkony a levesek, a bazsalikom az olaszos ételek, tészták, szószok kihagyhatatlan ízesítője. Friss fűszerekből mindig többre van szükség, mint a szárítottból. Fűszernövényekből koszorút is fonhatunk, de vázába is szedhetünk egy-két csokor snidlinget, bazsalikomot, kakukkfűt illatos asztaldísznek.

FOTÓ: MERÉNYI ALEXANDRA, PIXABAY

HA MÁJUS, AKKOR GYÖNGYVIRÁG

A gyöngyvirág évelő növény, a talajban rizómákkal terjed, és évenként egyszer, általában május elején kezd nyílni. Hófehér harangjait vékony, de erős száron neveli ki. Kecses, porcelánszerű apró virágai finom, édeskés illatot árasztanak. A tövön hagyott virágokból július körül fényes vörös bogyók alakulnak ki, amelyek mindegyike kettő-hat magot tartalmaz. Hasznos táplálékforrásként szolgálnak a feketerigóknak és más madaraknak, az emberek számára azonban a növény minden része mérgező. A gyöngyvirág a díszcserjék részleges árnyékában és a fák alatt érzi jól magát, ahol a talaj nedvesebb, szerencsésebb esetben pedig még meleg és humuszban is gazdag. A humusz komposzttal pótolható az ágyásban. A gyöngyvi-

rág kevésbé igényes, viszont az erős napfényt nem kedveli. A tavasszal kihajtó fiatal növényeket célszerű öntözni, hogy kellőképpen növekedjenek és megerősödjenek. Miután a virágok elnyíltak, vágjuk le a virágszárakat, a növény sötétzöld lombja egész nyáron át megmarad, és színével tovább díszít. Legeredményesebben június-júliusban szaporítható. A talajból kiásott gyökereket átültethetjük másik helyre a kertben, vagy becsereszéztethetjük.

A tápanyagtartalékok is csökkennek, rendszeres pótlásukat meghálálják a növények. A folyékony műtrágyák egyszerűen az öntözővízhez keverhetők és könnyen, biztonságosan kijuttathatók. A jól táplált növények sokkal kevésbé fogékonyak a megbetegedésekre.

GYEP

A gyepterápia egész nyáron feladat ad. A májusi esőzések és a melegedő idő beindítja a sűrű növekedést, ám a nyári kánikulában a vízhiánytól hézagossá váló felületeken előtörnek a gyomok. A gyomok a kora nyári gyeptelepeken is megtelepednek, hisz magjaik a széllel terjednek, de ne hagyjuk, hogy uralkodóvá váljanak. Ha még kevés van belőlük, akkor könnyen kezelhető a helyzet, viszonylag gyorsan kézzel is eltávolíthatók, de nagyobb kiterjedésű foltok esetén érdemes vegyszerhez nyúlni. A szászorszép, a pongyolapitypang és az útifű gyom a pázsitban. A „gyom stop” hatású szereket fűnyírás után, a kora reggeli vagy a késő délutáni időszakban célszerű kijuttatni, majd a kipusztult foltokat újravetni.

KOMPOSZT rétegezzük, keverjük

A nyári hónapokban is termelődik a kertben számos anyag, ami alkalmas komposzt készítésére: zöldségmaradványok, gyümölcsök, fűnyesedék, növényi hulladékok. Fontos, hogy a különböző anyagokat ne túl vastag rétegben halmozzuk egymásra. Például a heti fűnyírások után keletkező fűnyesedék egymásra rakott vastag rétegei alatt rövid időn belül bűzös rothadás indul, ami nem segíti az egészséges komposztálási folyamatot. Ekkor ne sajnáljuk a fáradságot, keverjük össze az alsóbb rétegekkel, hogy az érő anyag újra levegőhöz jusson. Mindennél fontosabb a tápanyagok megőrzése, és a hasznos mikroorganizmusok aktiválása, amelyek nélkül a komposztálás egyáltalán nem lenne lehetséges. A nyáron nagy mennyiségben keletkező kaszálék vékonyan elterítve kiválóan alkalmas a cserjesorok alá, vagy a nem záródó virágágyak takarására, a talajnedvesség megtartására.

Merényi Alexandra